

- (2) ...

له گردی چادرهوه (1).. له دووری چهند کیلۆمهتریکهوه، گوندی ههرمۆتهو قهلاته دهست کردهکهی پژییمی بهعس.. وهک دروشمی نهشازو نهیار.. وهک دهستی خیرو شهپ.. وهک رهشو سپی شهوو پۆژ بهسانایی دهبینرین... ههرمۆته، ئهوه گوندهی دهنگی رهسهنی خاله سیوهی لیهاته دونیاوه.. ئهوه گوندهی سههری بو پژییم شور نهکردو خهلهکهکه بهسههر بهرزیهوه خویان بهکورد داناو له خووشی و ناخووشی کوردان بهشدار بوون.. پژییم بو تۆله سهندنهوهی ئهوه خهلهکه ئاشتیخوازه.. قهلاتیکی بهشوومی له بهرزایی دییهکهوه دروست کرد.. تا ههترهی خهلهکی پیبباو ههر لهویش مهرامه گلاوهکانی خوئی جیهجی بکات.. له دیوی دهرهوهی قهلاتهکه بهههر چوار دهوری دا دوو ریز پهنجهرهی بچووکی یهک لهدوای یهک دهبینرئ، که بههیچ شیویهک نهینیهکانی نیو قهلات له توئی ئهوه پهنجهرانهوه نا بینرین.. سووچهکانی قهلات لهشیوهی کهوانهیهکی نیوه بازنهیی دروست کراون.. دوو ریز کونی شیوه پهنجهرهی یهک له دوای یهک، که له توئی ئهوه کونانهوه.. له نزیکهوه تهپهی پئی پاسهوانهکان دهبیستی و تارمایی لاشهکانیشیان وهک پهله ههریکی رهش دهبینی.. دوو دهرگای زلی دوو دهری بهبهرزایی نیوهی قهلاتهکه وهک لا دیواریکی زل به ئاسمانا رۆچوووه.. کهس بوئی نییه لهوه دهرگایانه به بی پسووله نه بچیته ژوورهوه نه بیته دهرهوه.. له ناوهراستی ههوشه قهلا. ژیر زهمینیک له گهله زهوی ههوشهکه جووت بووه تا نهچیتهناوی نازانی ژیر زهمینه.. بهشیویهکی کۆنکریتی دروست کراوه.. گهر پهنا ناپالمی بهسههر دا ببارینی هیچ زهبریکی پئی ناگا (وهک نهبای دیبی نهباران)... لهوئ سهربازهکان پهر فیشهک و پهر چهک دهکرین.. ههر لهویش نیو سک و گهدهی تانکو زریپۆشهکان تیر دهکرین.. قهلا چ قهلا.. نهسههری دیاره نهبن.. پریهتی له پیچ و پهنا.. دینگهکان.. ژورهکان.. هۆلهکان له ژماره نایهن.. گهر یهکیکی نامۆ بچیته ئهوئ.. کام هۆلی گهورهو فراوانه.. وهک ژوریکی بچووکی زیندانی دیته بهرچاو.. بو دهریاز بوونی دهبی پهنا باته بهر دهرگا زلهکان بو چوونه دهرهوهی له و زیندانه.. بهر له (17-4-1988) خهلهکیکی زۆری گوندهکانی دهورو بهری کۆیهو دهستی کۆیه له ویوه بو شوینی نادیار نیردران.. پیشتیش خهلهک لهویوه شوین بزر دهکران.. شهوی 17 لهسههر 18 ی مانگی (4ه.. خهلهکیکی زۆر وهک مهرو مالآت خزاونهته ژووریکی چهند مهتری بی ئاوو بی خواردن.. نازانن شهوه یان پۆژ.. مردوون یا زیندوو.. ههر تاوه نا تاوئ جهلادیک وهک گورگی هار لییان وهژوور دهکهوئ و یهک دووانی پيش خوئی رادهمالئ.. بو کوئ؟! له ژورهکهی تهکیشیانوه به ئاشکرا کوئ بیستی شلهکی بای قامچی و هاتو هاواری زیندانیان دهبی.. ئهوه هاتو هاواره هیندهی تر ترس و لهززی هاویشتۆته دلئ گیراوهکان و وورهی بهرداون.. چاوهکان لهو تاریکیه وهک فانۆس کز کز دهسوئین، وهک گوئی مهنگ وهستاوون و بهحال پیلووهکان دهتروکین.. لهپریکا ئه فسههریکی پایه بهرز بهخوئی و چهند سهربازیک وهک سهگی هار بهژوور دهکهون و ئهوه گوومه دهشلهقیین.. بهعهرهبی و (وهرگیریکی خویان لهگهله دایه) ههر کهسئ سهربازی ههلاتوووه و پسوولهی فهوج خهفیهی لانییه بیته ئهملارهوه... ئهوهی تریش پسوولهو شوناسنامهی خوئی ئاماده بکات بو لیکوئینهوه... ئهوانههی هیچیان پئی نهبوو بی لیپرسینهوه جیا کرانهوه.. ئهوانی تریش دوای لیپرسینهوهو لیکوئینهوهیهکی چرو پهر.. له زیلان ئاختران و له دهرهوهی ی شار بهرهلا کران... چهند رۆژ بهسههر گهمارۆدانهکهی شار تیپهپیهوه.. بارق بوته ویردی سهرزاران و وهک بنیشتی

جواوه ده جوریتتهوه.. له باره گاکه ی بهشی رۆژئاوای شار رهش به له کو شایی و ئاههنگ گێرانه..
 موسته شارو (2) چه ند ئه فسه ریکی پزیم و هیندئ له ماستاو کهرانی نیو شار له چوار دهوری
 میزیکیی دوورو دریز پونیشتون.. به بۆنه ی بی سهرو شوین کردنی موسته شاری بهشی رۆژه لات
 ئاههنگ ده گێرنو پیک هه لده دن.. شووشه به شووشه ده که وئ و قاچه کان له خویشانا زهوی
 ناگرن... له باره گاکه ی بهشی رۆژه لاتیش شین و رۆرو واوه یلایه (به زمه له کویه...).. پیاویکی
 ریش سپی رانکو چۆغه لیکیی مه رزی له بهر دایه.. به غه مگینییه وه رۆنیشتوو.. چه ند که سیکیش
 به پیوه وه ستاون و به رده وام خه لک بهرئ ده که ن.. ئه وانیه دی ن بۆ ئه وئ خویشیان نازان بۆ
 سه ره خویشیه یان بۆ دل دانه وه، خه میکی قورس وه که ته پو توژی کوپته ره که ی بارق به رویانه وه
 نیشتوو.. هه ر ده لئیی که سیکیان، خو شه ویستیکیان له ده ست داوه.. هیندیکیان به بی ئه وه ی
 نوقه یان لیوه بیته.. یه کسه ر له سه ر سه کویه دوورو دریزه که ی ده وری حه وزه که داده نیشن..
 هیندیکیشیان وه که دل دانه وه، روو له پیاوه ریش سپیه که ده که ن.. [هیچ خه مت نه بی، ئه وان
 خویان له پشته.. بهشی خو تن و به سه لامه تی دینه وه.. له سه ر کاری باش گیراون و پرویان
 سپیه و خواش له پاداشتی ئه مه باشیان بۆ ده هیئ... هیندئ به ئاماده باشی و گورگه
 ئاوردانه وه (رژیم گوئ ناداتی نزیکترین که سی خو شی ده گری و بۆ چاو ترسانی پیاوانی خو ی
 شوین بزریان ده کات...)].. کابرای ریش سپیش جارئ به خه مگینی و جارئ به پیکه نینیکی
 موزه ییه فه وه.. هه ر شتی خوا بیکات ئه و باشه.. ئه وان خراپه ی که سیان نه بوو.. ئیستا ئیوه
 کوری من.. رۆله ی من.. هاتنتان بۆ من هه موو شتیکه.. دوای بی سهرو شوین کردنی موسته شارو
 برا که ی.. فه وچه که که وته ژیر چاوه دیرییه وه.. چه کداره کانی فه وچه په راگه نده ی ئه م لاو ئه و لا
 بوون.. هیندئ که سیش له ژیره وه هه ولی ئه وه یان ده دا که فه وچه که له میری وه ربگرنه وه..
 ده یانزانی ده رامه ته که ی باشه!.. سهیره.. ئه و باره گایه ی چه ند مانگیك بهر له ئیستا ده رزیت
 هه لدا با نه ده که وته سه ر زهوی.. که چی ئیستا وه که ئاشی ئا و لی براو، چۆل و هۆل هه ر وه که
 چۆله وان ی وایه... چه ند مانگی به سه ر ئه و بی ده نگیه تیپه ریوه.. دایک و باوک له هاتنه وه ی
 کوره کانیان بی هیوا بوون.. باوک، ده رگا نه ماوه سه ری پێدا نه خشیئ تا هه والیکیی رۆله کانی
 ببیستی.. ته نانه ت ئه و ئه فسه ره پایه به رزانه و سیخوره نه ی هه مو شو ی باره گایان ده کرد.. ئیمرو
 نه به خراپ نه به چاک زمانیان ناگه ری.. چاوه روانیه کی ناخۆش و کوشنده یه.. دوای ماوه یه کی
 زۆر.. به ره به یانییه کی زوو.. هیشتا تاریک و روون بوو.. یه کی له سیخوره کانی هاوشاری به
 دزییه وه خو ی کوتاییه نیو باره گا.. تا هه ورازی چوو که سه نه یگوت زه لام کی.. به پشتی
 ده ست له ده رگا چکۆله که ی دیوی پشته وه ی دا.. کابرای ریش سپی بی دار بوو.. به په له داوان
 ده رگا که ی کرده وه.. کابرای سیخور له بن گوئی چرپاند (مامه.. دوینی به دره نگه وه بروسکه
 نامه یه که هاتوته ئاسایش.. تیایدا هه والی خو شو ناخۆشی تی دایه.. من ناوه رۆکی بروسکه که ت
 بی نالیم.. ته نها ئه وه نده ده لیم.. تا پیت ده کری ئیمرو خو ت بگه یه نه به ریوه به رایه تی
 ئاسایشی هه ولیر (مدیرییه ی دائره ی ئه منی هه ولیر).. له وئ ده توانی سه ره داویک بۆ دوزینه وه ی
 کوره کانت بدوزیه وه.. باوک له سه ر ئاوو ئاگران بوو تا خو ی بگه یه نه ته شوینه پیسه که... هیشتا
 نه گه رابۆوه باره گا.. هه والی له سیداره دانی کوره کانی به نیو کوچه و کۆلانی شار دا بلاو
 بو بۆوه... باوک ده گریا و پیده که نی.. وه که شیتانی لیها تبوو.. به لام به سه ر خو ی نه ده هیئا.. هه ر
 ده یگوت.. رووی خو یان و شاره که یان سپی کرده وه.. گه ر له سیداره شیان بدن سه ر به رزییه بۆ
 ئیمه!!!.. ئیستا زه من گورج و گۆله و به پیچه وانه وه.. ریگای هه ر چی زوه به ره و مه رگ و په تی

سیداره کورت دهکاتهوه.. کاتی له سیداره دان تا بلی نزیك بۆتهوه... باوک و دایک بۆیان ههیه ناو بهناو سهردانی کورپهکانیان بکهن.. له یهکیک له رۆژه گهرمهکان دواى چاوهروانیکی زۆر باوک بۆ دوا جار کورپهکانی له ئامیز گرتو و چاوی پرسپاری له کورپه گهرهکهی کرد... باشه تۆ لای خۆت پیاویکی خۆراگرو ژيرو وریا بووی.. بۆچی وا بهئاسانی دانت به تاوانهکانت داناو.. سهری خۆت و براكهشت لهقورئ نا؟!.. ئهویش لهوهلامدا.. گووتی.. تازه ئیمه ههر له سیداره دهدریین.. بۆیه پیم خۆشه بزانی.. من دانم بههیچ شتیك نهناوه... ئه و رۆژی که بارق گهمارۆی کۆیهی داوه به فرمانی عهلی حهسهن مهجید بووه.. بۆ گرتنی من و براكهه (به زیندووویی یان به مردووویی).. له په نا ئهوهش شارهکه له سهربازه ههلاتوووه کان پاک بکاتهوه... عهلی (3) له کاتی ئه نفالهکهی دهورو بهری کۆیه و دهستی کۆیه. به کۆپتهر وینهی ئه و مهراسیمهی گرتوووه.. که ئیمهی بینوووه یارمهتی خهکی گوندهکان دهدهین و له مهرگ رزگاریان دهکهین.. زۆر تووره دهبی ئه و کات فرمانی له سیداره دانمان بۆ دهر دهکات... من که نکۆلیم لهوه کرد دهستم نهبووه له یارمهتی دانی خهک.. یهکسهر کاسیتهکهیان بۆ لیدام و منیش قسهه نهما.....

مانگی (1988-9) ه. له لایهن رژیمهوه.. به فرمانی سهروک (4) لیبورردنی گشتی بۆ ههموو زیندانییه سیاسییهکان ده رچوووه.. خهکی شارو دئ پزاونته سهر شهقامهکان.. دایک باوک. خوشک برا.. منداڵ و پیرو لای چاوهروان ئازیزهکانیان.. خۆشهویستهکانیان.. بهر ئه و لیبورردنه بکهون.. کۆیهش وهک زۆریه شارهکانی تری کوردستان له چاوهروانی دان.. ئیمرو 9-21-988 شار به جۆرئ خرۆشاوه.. مهپرسه.. کولیره بهرونیك به نرخی مسقاله زیړیک وهچهگ ناکهوی.. ههوالی ئه وه گهیشته شار.. که مام یهحیاو براكهی بهردهبن.. خهکیک لهزووه وهدهر کهوتوون بۆ پیشهوازی.. خهکیکی زۆر له دهروازهی کۆیه سهر ریگی (کۆیه- ههولیر) کۆبونتهوه.. ترسیکی گهرهیان هاویشته دلی رژیمهوه.. پۆلیس و ئهمن و جاشهکان له حالتهی ئاماده باشی دان.. له وه دهترسین روداویکی گهره رووبات.. وا بۆ چهند رۆژ دهچی بریاری لیبورردن ده رچوووه و تاک تاکه خهک بهرده بی.. ئه و خهکهش داواى کورپان.. باوکیان.. کهس و کاریان دهکهن.. پاش ماوهیهک چهند ترومبیلێک به دیده دیدو هۆرن لیدانهوه.. له دهروازهی شارهوه هاتنه نیو شار... حهشامهتهکه ریگی ئه وهیان نهدا.. ترومبیلهکان به تهواوی بچنه نیو جهرگهی شارهوه.. بهردراوهکانیان له ترومبیلهکان دهرهیناو له شهقامه سهرهکییهکهی شار به دم چهپله لیدان و گۆرانی گووتنهوه به ره و مزگهوتی گهرهی شار کهوتنه ری... ههردوو لاشهی نیوه مردوووی مامیهحیاو براكهی وهک کۆلاره به ههواوه دهخولانهوه.. لهسهر دهستان و لهسهر شانان نهدهکهوتنه خوار... ده رگای دوو دهری مزگهوتی گهرهی شار وهک ئامیزی گهرمی دایک و باوک و گشت خهکی ئه م شاره ئامیزی بۆ کردنهوه و له ههموو لایهک بوو به چهپله لیدان و ئاههنگ گی..... پان

ئهمه بهشی دووهمی بوو... ماویهتی

(1) گردی چادر = گردیکه دهکهوئته سهر ریگای (کۆیه- ههولیر) .. بهر لهوهی بچپته نیو شاری کۆیه..

(2) موستهشار = مهبهستی قاسماغای کۆیهیه.. یان قاسمه کویر....

(3) عهلی کیمیاوی

(4) سهدامی گۆر به گۆر

_____ ساسان کۆیی